

Univerza na Primorskem
Fakulteta za management Koper
EKONOMIJA

Študijski program:

Ekonomija in finance B2

Pojasnila:

Pisni izpit je ovrednoten s **100 točkami**. Pisni izpit opravite pozitivno, če zberete najmanj **60 točk**. Ocena iz pisnega izpita predstavlja **60 odstotkov** končne ocene (**40 odstotkov** predstavlja uspeh pri e-testu).

Navodila:

Pisni izpit je razdeljen na dve obsežnejši vsebinski poglavji. Prvo vsebinsko poglavje je snov s področja **mikroekonomike**. Drugo vsebinsko poglavje je snov s področja **makroekonomike in ekonomske politike**. Čas za reševanje pisnega izpita je **120 minut**.

Pišete lahko s kemičnim ali navadnim svinčnikom.

Podatki o študentu/študentki:

Ime:

Priimek:

Vpisna številka:

Število točk pri E-testu:

Datum opravljanja E-testa:

Število točk pri pisnem izpitu – mikroekonomika:

Število točk pri pisnem izpitu – makroekonomika:

Število točk pri pisnem izpitu – skupaj:

Število točk – pisni izpit in E-test:

Končna ocena:

Koper, Škofja Loka in Celje, 12. januar 2010

I. MIKROEKONOMIKA

1. Potrošnik (posameznik) razpolaga mesečno s 1.000,00 evri. Ta razpoložljivi dohodek vsak mesec v celoti porabi za nakupe dobrin s katerimi zadovoljuje potrebe razdeljene v pet sklopov: (i) stanovanje, (ii) obleka in obutev, (iii), hrana in pijača, (iv) prevoz, (v) zabava.

a) Izračunajte, koliko razpoložljivega dohodka nameni nakupu dobrin za namene zadovoljevanja potreb iz posameznega sklopa, če veljajo naslednji pogoji delitve dohodka med alternativne potrošnje:

- za stanovanje plača mesečno 3-krat toliko, kot za zabavo,
- za obleko in obutev plača v dveh mesecih toliko, kot za stanovanje v enem mesecu,
- za hrano in pijačo plača 2-krat toliko, kot za transport,
- za transport plača mesečno 1/3 vrednosti, ki jo plača za stanovanje,
- za zabavo nameni mesečno 100 evrov.

4 T

b) Predpostavimo, da lahko uresničuje posameznik pri zadovoljevanju potreb v posameznih

četrletjih substitucijo med številom kupljenih kosov obleke in številom kupljenih parov čevljev. Povprečna cena kupljenega para zimskih čevljev je 30 evrov, povprečna cena zimske obleke je 120 evrov. Povprečna cena čevljev poleti pa je 15 evrov in povprečna cena obleke poleti je 50 evrov. Izračunajte optimalno kombinacijo nakupov obleke in obutve pozimi in poleti.

4 T

c) Izračunajte in pojasnite cenovno elastičnost povpraševanja po hrani, če je tržna funkcija povpraševanja podana z naslednjo enačbo: ^{1 2}

$2Q = P - + 1 P -$, pri pogoju, da je tržna cena enaka 5 evrov.

6 T

2. Teoretično opišite utemeljitev odločitvenega problema podjetja, kako naj v primeru popolne konkurence določi optimalni obseg ponudbe pri dani tržni ceni.

6 T

3. Opišite bistvene značilnosti monopolistične konkurence.

4 T

4. Podjetje, ki deluje v nepopolni konkurenci ima naslednjo individualno funkcijo celotnih stroškov: ^{2 3}

2

$TC = 8TP - 2TP + 1 TP$ in se sooča z naslednjo funkcijo tržnega povpraševanja: ²

3

$P = 50 - 2TP - 1TP$.

Izračunajte optimalni obseg ponudbe in tržno ceno, ki jo doseže podjetje v točki optimalnega obsega ponudbe. Končni rezultat zaokrožite na dve decimalki.

10 T

5. Opišite bistvene značilnosti kratkoročnih proizvodnih funkcij. Opise podprite z ustreznimi grafi.

5 T

6. Kratko pojasnite povezavo med zakonom padajoče mejne produktivnosti, zakonom naraščajočih mejnih stroškov in temeljnim zakonom ponudbe.

5 T

II. MAKROEKONOMIKA in EKONOMSKA POLITIKA

1. Funkcija agregatne potrošnje gospodinjestev v narodnem gospodarstvu je podana z enačbo $C = 1000 + 0.8DI$.

a) Določite in pojasnite vrednost mejne nagnjenosti ko potrošnji v tem gospodarstvu.

2 T

b) Določite matematično enačbo funkcije agregatnega varčevanja v narodnem gospodarstvu, izračunajte pripadajočo vrednost koeficienta mejne nagnjenosti k varčevanju in pojasnite njegov pomen.

2 T

c) Na temelju zgornjih enačb izračunajte točko pokritja v tem narodnem gospodarstvu in pojasnite, kaj ta točka meri.

2 T

d) V dveh med seboj povezanih koordinatnih sistemih narišite funkciji agregatne potrošnje in varčevanja, ter označite točko pokritja.

4 T

2. V neki državi izračunavajo indeks cen življenjskih potrebščin na podlagi dveh skupin izdelkov. Prvo skupino sestavljajo proizvodi in storitve, pri katerih se cene na trgu prosto oblikujejo. V drugi skupini pa so proizvodi in storitve, za katere cene določa država. Proizvodi in storitve z nadzorovanimi cenami pri izračunu ICŽP predstavljajo 30 %.

Podatki

Leto Indeks prostih cen (leto 1 = 100) Indeks nadzorovanih cen (leto 1 = 100)

1 100 100

2 105 97

3 112 104

4 124 109

a) Izračunajte stopnjo rasti nadzorovanih cen od leta 2 do leta 4.

2 T

b) Izračunajte stopnjo rasti prostih cen od leta 2 do leta 4.

2 T

c) Izračunajte stopnjo rasti splošne ravni cen od leta 2 do leta 4.

2 T

d) Izračunajte in pojasnite povprečno stopnjo rasti posameznih cen v obdobju od leta 2 do leta 4.

2 T

e) Koliko je znašala kumulativna rast cen obeh skupin dobrin od leta 1 do leta 4?

2 T

3. Pojasnite teoretične vidike povpraševanja po denarju.

10 T

4. Opišite transmisijski mehanizem proticiklične denarne politike

10 T

5. Pojasnite dileme denarne politike pri inflaciji

10 T

6. Komentirajte izkušnje iz preteklih finančnih kriz

5 T

7. Opišite osnovne značilnosti poslovnih ciklov.

5 T